

Predsednik vlade Janez Janša na prireditvi ob dnevu državnosti na Vrhniki

26.6.2026 - | gov.si

Predsednik vlade Janez Janša je bil danes slavnostni govornik na prireditvi ob dnevu državnosti, ki je potekala v Parku samostojnosti na Vrhniki.

V svojem govoru je poudaril pogum, enotnost in odločnost slovenskega naroda na poti v samostojnost. Posebej je izpostavil vlogo Vrhnike in številnih posameznikov, ki so med osamosvojitveno vojno prispevali k obrambi demokratične odločitve za neodvisno Slovenijo. Spomnil je na pomen zavzetja enega največjih skladišč JLA v nekdanji državi, ki se nahaja v bližini Vrhnike in je odločilno vplivalo na potek vojne. Poudaril je pomembnost tega, da gradimo na tem, kar nas združuje, ne pa ločuje.

V nadaljevanju objavljamo celoten govor predsednika vlade:

»Spoštovani gospod župan Daniel Cukjati,

cenjeni gostje,

drage Slovenke in Slovenci.

Jože Pučnik, oče slovenske države in človek, ki je za svoje prepričanje o svobodni Sloveniji plačal visoko osebno ceno, je v odločilnih dneh slovenske pomladi izrekel zgodovinski stavek: »Jugoslavije ni več. Gre za Slovenijo.«

Preproste besede, v katerih je bilo zbrano skoraj vse, kar je spremljalo slovensko pot v samostojnost. Hrepenenje generacij, ki svoje države niso dočakale. Pogum ljudi, ki so bili pripravljeni prevzeti odgovornost za njeno nastajanje. In vera, da Slovenci zmoremo živeti v svoji državi ter sami odločati o svoji prihodnosti.

Pred petintridesetimi leti so te besede dobile svoj polni pomen. Z njimi je za Slovenijo začel teči drugačen čas.

V zgodovini narodov so redki trenutki, ko se desetletja pričakovanj, prizadevanj in upanja zgostijo v nekaj dni. Za Slovence so bili to dnevi osamosvojitve in vojne za Slovenijo. To je bil naš slovenski KRONOS.

Med kraji, kjer se je takrat odločalo o naši prihodnosti, ima tudi Vrhnika posebno mesto. Vrhnika je sicer slovensko zgodovino zaznamovala že dolgo pred osamosvojitvijo. Ko je Ivan Cankar pred več kot stoletjem pisal o Slovencih, si verjetno ni predstavljal, da bo njegov rojstni kraj nekoč postal eno od pomembnih prizorišč nastajanja slovenske države.

Večina Slovencev ob omembi Vrhnike najprej pomisli prav nanj. Na pisatelja, ki je v času, ko Slovenci še nismo imeli svoje države, znal prepoznati tako naše vrline kot naše slabosti. Bil je neizprosni kritik narodovih napak, vendar nikoli ni dvomil o moči slovenskega naroda, o njegovi vztrajnosti in sposobnosti, da obstane. Njegova dela pa so nastajala v času, ko je bila samostojna slovenska država še zgolj želja in upanje.

Skoraj stoletje kasneje je Vrhnika dobila posebno mesto tudi v procesu uresničitve slovenske državnosti. Junija in julija 1991 se na Vrhniku ni odločalo le o usodi tega kraja ali njegove okolice. Zaradi svoje lege, zaradi pomembnih vojaških objektov in predvsem zaradi ljudi, ki so bili pripravljeni stopiti v bran demokratični odločitvi slovenskega naroda, je Vrhnika z okolico postala eno od ključnih prizorišč osamosvojitvene vojne.

Ko je v zgodnjih jutranjih urah konec junija 1991 prišla novica, da so iz vrhniške vojašnice krenili tanki Jugoslovanske ljudske armade, je postalo jasno, da prihajajo dnevi preizkušnje. Za nami so bili plebiscit, demokratične volitve in razglasitev samostojnosti. Pred nami pa vprašanje, ali bomo odločitev slovenskega naroda znali in zmogli tudi ubraniti.

Zmogli smo in danes se s hvaležnostjo spominjamo vseh, ki so v tistih dneh nosili breme odgovornosti na vseh ravneh odločanja. Bilo jih je veliko. Spominjamo se fantov in mož, ki so varovali pomembne objekte in komunikacijske poti. Tistih, ki so postavljali barikade. Tistih, ki so zbirali informacije in sprejemali odločitve. Teritorialcev in policistov. Delavcev, voznikov, zdravstvenih delavcev in številnih prostovoljcev. Spominjamo se pripadnikov izvidniškega voda kasnejše brigade Moris, ki je praktično samoiniciativno in brez žrtev zavzel eno največjih skladišč JLA v nekdanji državi. To je bilo dejanje, ki je zaradi količine zaplenjenega orožja in drugih sredstev podvojilo moč naše obrambe. Vojni plen samo iz tega skladišča presega seštevke vsega zaplenjenega orožja v času druge svetovne vojne na slovenskem ozemlju.

Mnogi med tisočermi pogumnih niso zadnjih 35 let nikoli stopili v ospredje. Toda prav zaradi njih so odločitve, sprejete na plebiscitu, postale resničnost. Zato se danes ne spominjamo le posameznikov. Spominjamo se generacije, ki je v odločilnem trenutku razumela svojo odgovornost in jo bila pripravljena prevzeti.

Ena največjih odlik slovenske osamosvojitve je bila, da smo ob odločnosti ohranili tudi čut za življenje. Branili smo svojo državo, vendar nikoli nismo pozabili, da je človeško življenje največja vrednota.

Pomen osamosvojitve ni samo v tem, da se spominjamo preteklosti. Gre tudi za razumevanje tega, kaj se je pred petintridesetimi leti pravzaprav zgodilo.

V zgodovini slovenskega naroda poznamo številne pomembne prelomnice. Nekatere so nas povezovala, druge tudi delile. Osamosvojitve je bila nekaj posebnega. Bila je trenutek največje narodne enotnosti v naši zgodovini.

Prav zato je toliko pomembnejše, da njenega pomena ne zmanjšujemo zaradi časovne oddaljenosti. Da je ne jemljemo kot nekaj samoumevnega. In da se vedno znova zavedamo, da brez osamosvojitve danes ne bi imeli svoje države, svoje ustave, svojega parlamenta in svojega mesta v evropski družini narodov.

Pred petintridesetimi leti nismo dobili le svoje države. Prvič v zgodovini smo postali narod, ki lahko sam odloča o svoji usodi. Prvič smo postali odgovorni za svoj uspeh in tudi za svoje napake. Nihče več ni odločal namesto nas. Nihče več ni mogel prevzemati odgovornosti namesto nas. To je bistvo osamosvojitve. In to je njena največja vrednost.

Zato osamosvojitve ni samo zgodovinski spomin. Je trajna zaveza. Zaveza, da bomo Slovenijo razvijali, varovali in krepili. Da bomo gradili svobodno demokratično družbo. Da bomo vzpostavljali enakost pred zakonom in vladavino prava ter varovali človekovo dostojanstvo. Dostojanstvo živih in mrtvih. Le tako bomo ostali gospodarji svoje prihodnosti.

Pred petintridesetimi leti smo si želeli živeti v mirni, svobodni in demokratični Evropi. Dolga leta se

je zdelo, da je takšna prihodnost samoumevna. Danes vemo, da ni.

Vojne se vračajo na evropska tla. Na številnih koncih sveta se znova postavljajo pod vprašaj vrednote, za katere smo verjeli, da so trajno pridobljene. Tudi zato je spomin na osamosvojitve danes še pomembnejši kot pred leti.

Vsaka generacija ima svojo nalogo. Generacija iz časa osamosvojitve je morala izkoristiti zgodovinsko priložnost, ki se morda ponudi le enkrat v stoletju. Današnje generacije imajo drugačno odgovornost. Da bodo znale ohraniti in razvijati to, kar je bilo takrat ustvarjeno.

Naša naloga je, da bo tudi čez petintrideset let Slovenija država, na katero bodo njeni ljudje ponosni. Država, ki bo znala varovati svojo svobodo, svojo kulturo, svoj jezik in svojo suverenost. Država, ki bo vredna poguma tistih, ki so jo ustvarili.

Ko je Jože Pučnik dejal: »Gre za Slovenijo,« ni govoril samo o letu 1991.

Tudi danes gre za Slovenijo.

Naj živi samostojna in suverena Republika Slovenija.

Bog živi Slovenijo!«

To view this video please enable JavaScript, and consider upgrading to a web browser that supports HTML5 video

Datum: 25. 6. 2026

Avtor: Ukom

Prenesi

<https://www.gov.si/novice/2026-06-25-predsednik-vlade-janez-jansa-na-prireditvi-ob-dnevu-drzavnosti-na-vrhnikih>